

Fúzie a akvizície v strednej a východnej Európe

2001

Úvod

Margaret Dezse, Central & Eastern European Corporate Finance Leader, PricewaterhouseCoopers

Rok 2001 bezpochyby zaznamenal v celosvetovom meradle útlm vo fúziách a akvizíciách spoločností (Mergers & Acquisitions, M&A). Hospodárska recesia v Spojených štátoch amerických, ktorá nasledovala po tragických udalostiach z 11. septembra priamo ovplyvnila investičnú klímu v Európe. Veľké korporácie začali prehodnocovať svoje stratégie európskych akvizícií a čeliť problémom, ktoré boli ľahko prehliadnuteľné v období ekonomického rozmachu.

Ekonomovia aj investori s napätím očakávali ako si s týmto útlmom poradí stredná a východná Európa (Central & Eastern Europe, CEE). Spomalí sa každoročne rastúce tempo akvizícií a zlúčení v tejto oblasti alebo ju ochráni ekonomický cyklus, jedinečný pre novovznikajúce trhy.

PricewaterhouseCoopers pri hľadaní odpovede na tieto otázky preskúmal viac ako 800 verejne prístupných transakcií v súkromnom sektore siedmich krajín. Do svojej analýzy sme nezahrnuli privatizačné transakcie, aby sme poskytli čo najpresnejší prehľad o objeme a hodnote transakcií v oblasti akvizícií a zlúčení. Pre účely tohto prieskumu považujeme za oblasť strednej a východnej Európy sedem krajín: Bulharsko, Českú republiku, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Rusko a Slovensko.

Tento prieskum sa po prvýkrát zameriava aj na iné trhy ako Česká republika, Maďarsko a Poľsko, ktoré sú všeobecne považované za ekonomických lídrov v regióne. Na Slovensku, v Bulharsku, Rumunsku a Rusku došlo k oživeniu v oblasti fúzií a akvizícií, a preto boli do prieskumu zahrnuté.

Výsledky prieskumu potvrdzujú mnohé z našich názorov na tento región. Región CEE pozostáva z viac ako 20 rôznorodých krajín. Ešte pred desiatimi rokmi sa dalo hovoriť o hospodárskych trendoch, ktoré boli charakteristické pre všetky krajiny CEE, oslobodzujúce sa z pút komunizmu. Dnes je však skutočnosť iná.

Z výsledkov vyplýva, že Česká republika, Maďarsko a Poľsko sa čoraz viac približujú západoeurópskym trendom vo fúziách a akvizíciách. Bezprecedentný 30-60 % medziročný nárast fúzií a akvizícií sa už pravdepodobne nezopakuje. Aktivita by sa mala ustáliť na úrovni Západnej Európy s prípadným ojedinelým výrazným nárastom súvisiacim s pokračujúcou transformáciou ekonomík jednotlivých krajín.

Trh pre fúzie a akvizície v ostatných krajinách strednej a východnej Európy sa rozvíja rozličným tempom. Vo väčšine krajín bude napredovanie privatizácie i naďalej určujúce pre rast objemu transakcií v súkromnom sektore. Čo je možno ešte dôležitejšie, investori už nekategorizujú všetky krajiny v regióne ako jednu skupinu. Namiesto investovania do "regiónu" sa investori začali zameriavať na konkrétne investičné možnosti v jednotlivých krajinách, s dôslednejším zohľadnením miery rizika v krajine.

Vo všeobecnosti možno na záver skonštatovať, že aktivita v oblasti fúzií a akvizícií v regióne zatiaľ odoláva hospodárskemu útlmu a aj z dlhodobého hľadiska si môže udržať nezanedbateľnú úroveň.

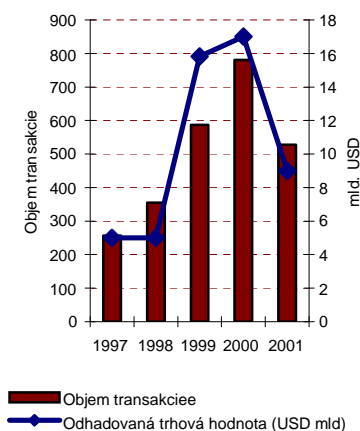
I. Hlavné zistenia

Región

Hodnota trhu 16 miliárd USD	Na základe verejne dostupných informácií o transakciách súkromného sektora PricewaterhouseCoopers odhaduje, že celková hodnota trhu pre akvizície a zlúčenia v siedmich sledovaných krajinách bola v roku 2001 približne 16 miliárd USD. Medzi sledovanými krajinami.
839 transakcií v súkromnom sektore	V roku 2001 bolo uzatvorených celkom 839 transakcií v súkromnom sektore (bez privatizácií).
91% transakcií v štyroch krajinách	91 % všetkých transakcií uzatvorených v siedmich sledovaných krajinách sa uskutočnilo v Českej republike, Maďarsku, Poľsku a Rusku. Bulharsko, Rumunsko a Slovensko vykázali každé samostatne do 30 transakcií.
Rusko znova významným cieľom pre investorov	Rusko sa stalo lídrom v regióne, keď zaznamenalo 237 transakcií, čo je 28% všetkých transakcií. Keďže ruský trh pre fúzie a akvizície predstavuje len 0,8% HDP pri danej parite kúpnej sily, existuje tu potenciál pre silný rast za predpokladu, že súčasné reformy budú pokračovať i naďalej.
Nemecko je vedúcim investorom	Nemecko je najaktívnejšou investorskou krajinou na trhu pre akvizície a zlúčenia v strednej a východnej Európe. Uzatvorilo 59 transakcií, čo predstavuje 17% všetkých transakcií.
Priemerná hodnota transakcie je 12 miliónov USD	Priemerná hodnota transakcie vo všetkých siedmich krajinách bola 12 miliónov USD. Toto číslo nezahŕňa 19 transakcií nad 100 miliónov USD, ktoré by zvýšili priemernú hodnotu transakcie až na 25 miliónov USD.
Prístupnosť k informáciám o hodnote transakcie rekordných 40%	Transparentnosť transakcií narástla na rekordných 40%. Najvyššia transparentnosť bola v Poľsku, ktoré sprístupnilo hodnotu 70% všetkých transakcií, najnižšia v Bulharsku, kde to bolo len 20%.
5 krajín z regiónu investovalo v zahraničí	V roku 2001 uskutočnilo päť krajín strednej a východnej Európy 12 transakcií, pri ktorých investovali v zahraničí. Boli to Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rusko a Slovensko.
Porovnatel'né údaje pre Českú republiku, Maďarsko a Poľsko	
Hodnota trhu 8,6 miliardy USD	Hodnota vyvinutejších trhov Českej republiky, Poľska a Maďarska je odhadovaná na 8,6 miliardy USD.
32% pokles počtu transakcií	32% pokles počtu transakcií v Českej republike, Poľsku a Maďarsku je odrazom globálneho trendu. Počet zavŕšených transakcií poklesol v celosvetovom meradle o 27% ⁽¹⁾ a v Európe o 22% ⁽²⁾ .
528 transakcií	V roku 2001 bolo v Českej republike, Poľsku a Maďarsku uskutočnených 528 transakcií v súkromnom sektore. Počet vykonaných transakcií bol rovnomerne rozložený medzi tieto tri krajiny, i keď Poľsko viedlo s 207 vykázanými transakciami.
49% pokles v hodnote	49 % pokles v celkovej hodnote transakcií zo 16,8 miliárd USD v roku 2000 na 8,6 miliárd USD v roku 2001 zodpovedá 52% poklesu hodnoty transakcií uskutočnených v Európe v roku 2001 ⁽³⁾ .

II. Trh

Česká republika, Maďarsko a Poľsko

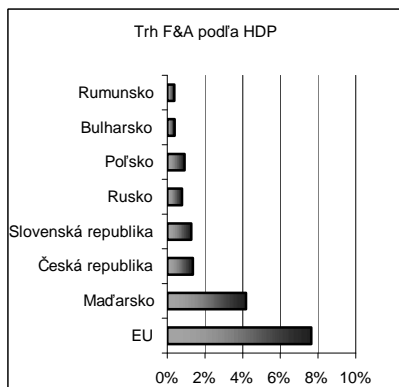
PricewaterhouseCoopers začal sledovať akvizičné transakcie v Maďarsku v druhej polovici roku 1995. Náš prieskum sa rozšíril o Českú republiku a Poľsko potom, čo priame zahraničné investície v týchto krajinách dosiahli úroveň Maďarska.

V súčasnosti máme o týchto troch krajinách k dispozícii vlastné, autorizované historické údaje, siahajúce do roka 1997. V priebehu tohto obdobia dosahoval medziročný nárast 30% až 60% v objeme fúzií a akvizícií. V roku 2001 aktivita výrazne poklesla. Počet fúzií a akvizícií poklesol o 32% a celková hodnota trhu poklesla v dolárovom vyjadrení o 49%.

Tento pokles je paradoxne odrazom vyzretosti trhu pre akvizície v týchto troch krajinách. Časy, keď zahraniční investori boli ochotní kúpiť prvú spoločnosť, ktorá bola na predaj, len aby sa etablovali na trhu strednej a východnej Európy, sú preč. Globálne trendy, alebo presnejšie západoeurópske trendy, majú čoraz výraznejší vplyv na ekonomiky Českej republiky, Poľska a Maďarska.

Aktivita v oblasti akvizícií a zlúčení v týchto krajinách v roku 2001 v podstate kopírovala vývoj v Európe. Počet transakcií v Českej republike, Maďarsku a Poľsku poklesol o 32%, kým v Európe to bolo o 22% a v celosvetovom meradle o 27%. Hodnota transakcií poklesla v týchto troch krajinách o 49% a o 52% v Európe. I keď sa predpokladá, že sa vyskytnú jednorázové výraznejšie aktivity, objem akvizícií v Českej republike, Poľsku a Maďarsku sa pravdepodobne ustáli a bude úzko kopírovať výkyvy trhu akvizícií a fúzií v západnej Európe.

Čoraz ťažšie je však možné predpovedať vývoj pre celý región. Česká republika, Maďarsko a Poľsko sú od seba v mnohých ohľadoch ekonomicky vzdialenejšie ako boli v minulosti. Maďarsko zaznamenáva výrazný ekonomický rast a jeho trh pre fúzie a akvizície sa odhaduje na 4% HDP pri danej parite kúpnej sily. Fúzie a akvizície v krajine sa spomalili, avšak tento vývoj je v súlade s celoeurópskym trendom. Objem transakcií v Maďarsku poklesol o 25 %, no ich hodnota poklesla len o 39%, čo bolo výraznejšie lepšie ako 52% pokles v Európe.

Česká republika a Poľsko trochu zaostali, s hodnotou trhu pre akvizície a zlúčenia dosahujúcom 1,4% v ČR a 0,9% (Poľsko) HDP pri danej parite kúpnej sily. Oneskorená privatizácia v niektorých veľkých odvetviach ekonomiky a spomalená reštrukturalizácia iných podnikov by mala v Českej republike v nadchádzajúcich rokoch podnietiť vlnu konsolidácie a predajov podnikov. Česká republika zaznamenáva taktiež výrazný objem investícií na zelenej lúke, ktoré sa nezahŕňajú do štatistik o fúziách a akvizíciách spoločností. Poľsko má stále obrovský potenciál pre ďalší nárast v akvizíciách. Predovšetkým stagnácia hospodárstva, vysoké úrokové miery a nedostatočne jasná politika a stratégia privatizácie brzdia investičnú aktivitu v súčasnosti.

V roku 2001 začal PricewaterhouseCoopers sledovať tiež transakcie na Slovensku, v Bulharsku, Rumunsku a Rusku. Hospodárska situácia na Slovensku sa zlepšuje, o čom svedčí aj nárast HDP v roku 2000 o 2,2% a v roku 2001 o 3,3%. Trh pre akvizície dosahuje na Slovensku hodnotu 1,3% HDP pri danej parite kúpnej ceny, čo je porovnateľné so situáciou v Českej republike. Krajina jasne preukazuje odhodlanie pokračovať v privatizácii a posilňovaní transparentnosti trhu, čo by malo podporiť investičné aktivity. Politická neistota však zostáva pre investície hlavnou prekážkou.

V Bulharsku a Rumunsku sme očakávali prenos ťažiska z privatizácie viac na aktivity akvizičného charakteru. Naše zistenia však ukazujú, že trhy pre fúzie a akvizície sú v týchto krajinách ešte v počiatočných štádiách vývoja.

Toto oneskorenie vyplýva predovšetkým z pomalšieho priebehu privatizácie a pomalšieho ekonomického rastu ako v Českej republike, Maďarsku a Poľsku.

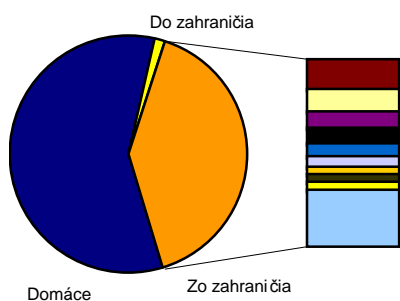
V Bulharsku sa očakáva rozhodnutie o privatizačnej stratégii, čo má za následok nízku investičnú aktivitu. Rumunsko práve uzatvára dlhé obdobie privatizácie, čo by malo spustiť vlnu konsolidácií a podporiť rast trhu pre fúzie a akvizície. Značné množstvo investičných fondov sa navyše blíži k vopred ohláseným dátumom predaja rumunských investícií, ktorí sa budú snažiť predat'.

Rusko bolo do prieskumu zaradené v roku 2001, keď sa znovu začala obnovovať dôvera investorov v túto krajinu. Rusko uzatvorilo najvyšší počet transakčných dohôd v regióne, čo nie je prekvapujúce, ak vezmeme do úvahy, že ide o ďaleko najväčší trh. 237 transakcií uskutočnených v Rusku predstavovalo 28% akvizičnej aktivity v regióne. Hodnota trhu pre akvizície nižšia ako 1% HDP pri danej parite kúpnej sily a pokračujúce ekonomické reformy dávajú Rusku pre nasledujúce roky potenciál pre silný rast.

Celkový trh pre akvizície a zlúčenia v regióne predstavuje 1% HDP pri danej parite kúpnej sily, čo naznačuje, že v strednej a východnej Európe existuje významný potenciál pre ďalší rast a priblíženie sa k hodnotám v EU, ktoré sa pohybujú nad 7%.

III. Domáce a zahraničné transakcie

Domáce vs zahraničné transakcie

■ Nemecko	17 %
■ Spojené štáty americké	12 %
■ Francúzsko	9 %
■ Holandsko	8 %
■ Rakúsko	7 %
■ Taliansko	5 %
■ Švédsko	6 %
■ Grécko	4 %
■ Veľká Británia	4 %
■ Ostatné krajiny	28 %

Pohľad na historické údaje za Českú republiku, Poľsko a Maďarsko nám naznačuje trendy regiónu ako takého. Od roku 1997 domáce transakcie v týchto troch krajinách neustále narastali. Domáce transakcie, teda transakcie v rámci krajiny, predstavovali v roku 1997 42% všetkých transakcií v Českej republike, Maďarsku a Poľsku. Do roku 2001 tento podiel vzrástol na 52%. Za celý región bol podiel domácich transakcií 59%.

Postupné znižovanie priemernej hodnoty transakcie taktiež naznačuje trend v prospech domácich transakcií. V Českej republike, Poľsku a Maďarsku priemerná hodnota transakcie (okrem niekoľkých obchodov, ktoré presahovali 100 miliónov USD) poklesla z 18 miliónov USD v roku 1997 na 10 miliónov USD v roku 2001. Priemerná hodnota transakcie za celý región predstavovala v roku 2001 12 miliónov USD.

K poklesu zahraničných transakcií prispelo niekoľko faktorov. Jedným z najpodstatnejších vplyvov bola konsolidácia. Pilirom domácich transakcií v celom regióne bola hlavne konsolidácia dôležitých sektorov ako sú finančné služby či telekomunikácie. Každá krajina má však vlastný cyklus konsolidácie, ktorý zvyčajne podnietia významné korporácie usilujúce sa o posilnenie svojej trhovej pozície, alebo menšie firmy, ktoré v integrovaní sa do väčších spoločností vidia šancu na prežitie.

Ďalším faktorom je už i tak vysoké percento zahraničných investícií vo vyzretejších trhoch regiónu. Mnohí domáci zájemcovia sú vlastne dcérskymi spoločnosťami nadnárodných korporácií. Toto platí predovšetkým v Maďarsku, kde minimálne 30 % domácich transakcií je prepojených na západné materské spoločnosti. Platí to však zrejme pre všetky krajiny s významným objemom priamych zahraničných investícií.

Investori zo strednej a východnej Európy sú však nepochybne čím ďalej aktívnejší. Trend investovania do regiónu za hranice vlastnej krajiny, ktorý odštartovalo Maďarsko v roku 2000, pokračoval i v roku 2001, kedy bolo uzatvorených celkom 12 transakcií. Väčšina z nich boli investície do iných spoločností strednej a východnej Európy.

Najväčší počet investícií za hranice vlastnej krajiny zaznamenalo Slovensko. Neprekvapuje, že tri zo štyroch transakcií smerovali do Českej republiky, ktorá je logicky prvým cieľom pre slovenské expanzívne aktivity aj pre jazykovú príbuznosť a historickú prepojenosť. Päť zo siedmich mapovaných krajín investovalo v zahraničí. Po Slovensku nasledovalo Rusko a Maďarsko každé s tromi transakciami, potom Poľsko a Česká republika po jednej transakcii. Jednoduchší prístup firiem strednej a východnej Európy k finančným zdrojom bude mať zrejme za následok vyšší objem transakcií v rámci regiónu.

Zahraničné investície v roku 2001 (podľa investujúcej krajiny)		
Transakcia	Investujúca krajina	Cieľová krajina
Sipox Holding nadobudol 100%-ný podiel v spoločnosti Škoda Mníchovo Hradište, výroba automobilov	Slovensko	Česká republika
Súkromný podnikateľ Konárik nadobudol 99%-ný podiel v hoteli Bozava	Slovensko	Chorvátsko
Penta Holding získal 93%-podiel v spoločnosti Sanitas, distribútorovi farmaceutík	Slovensko	Česká republika
J&T Finance Group kúpil 100%-ný podiel v investičnom fonde investAGE	Slovensko	Česká republika
Yukos získal od firmy Kvaerner zostávajúci podiel v dvoch dcérskych strojárskych podnikoch	Rusko	Nórsko
SIBUR získal 24%-ný podiel v spoločnosti BorsodChem, chemický priemysel	Rusko	Maďarsko
Turbo Impex nadobudol 100%-ný podiel v oceliarni Željazara Sisak	Rusko	Chorvátsko
Videoton nadobudol 29%-ný podiel v spoločnosti DZU, výrobca magnetických zálohovacích zariadení	Maďarsko	Bulharsko
Gedeon Richter získal 5%-ný podiel vo veľkoobchode s farmaceutickým tovarom Protek	Maďarsko	Rusko
Synerqon Informatika získala 50%-ný podiel v spoločnosti Infinity, informačné technológie	Maďarsko	Česká republika
Slaska Fabryka Kabli získala 87%-ný podiel vo veľkoobchode s káblami Iskra	Poľsko	Česká republika
Finance.EU nadobudol 90%-ný podiel v Eurecon Broker	Česká republika	Maďarsko

Napriek spomaleniu v investíciách smerujúcich do strednej a východnej Európy, záujem zahraničných investorov o región pretrváva. V roku 2001 investovalo do tohto regiónu prostredníctvom fúzií a akvizícií hlavne Nemecko, Spojené štáty americké, Francúzsko, Holandsko a Rakúsko.

17% všetkých akvizícií smerujúcich do regiónu bolo uskutočnených nemeckými spoločnosťami, ktoré investovali najmä v Českej republike, Maďarsku a Poľsku. Rakúsko dávalo prednosť bezprostredným susedom Českej republike a Maďarsku.

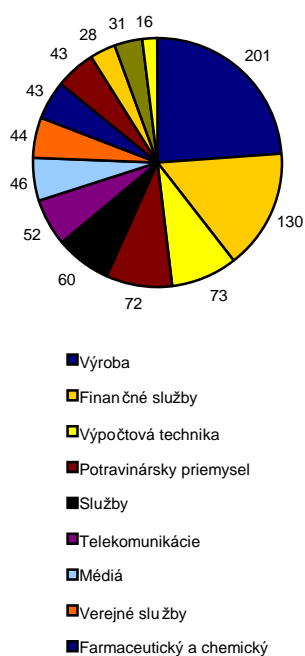
Francúzsko taktiež preferovalo investície v Českej republike, Maďarsku a Poľsku. Holandsko prejavilo najväčší záujem o Poľsko, jeho investície do ostatných krajín strednej a východnej Európy boli takmer bezvýznamné.

Spojené štáty americké naopak obnovili svoj záujem o aktivity v Rusku, kde bolo najväčším investorom s desiatimi uskutočnenými transakciami. Ostatné krajiny, ktoré investovali v Rusku, uzatvorili každá najviac štyri transakcie. Spojené štáty americké taktiež značne investovali v Českej republike, Maďarsku a Poľsku.

IV. Finančné služby – dôležité odvetvie

Popredné miesto na trhu fúzií a akvizícií patrí i naďalej sektoru finančných služieb, výrobnému a potravinárskemu priemyslu. Na čele rebríčka roku 2001 bol výrobný sektor s pozoruhodným podielom 24% zo všetkých transakcií. Výrobný sektor sa podieľal takmer je dnou štvrtinou na všetkých transakciách v sledovaných krajinách.

Počet transakcií podľa odvetvia

Finančné služby sa umiestnili na druhom mieste s 15% podielom, pričom mnohé z najväčších transakcií sa v roku 2001 realizovali práve v rámci tohto odvetvia. V najbližšej budúcnosti budú na fúzie a akvizície vplyvať viaceré faktory. Vzhľadom k tomu, že sa očakáva významný nárast v oblasti životného poistenia, doplnkového dôchodkového poistenia a zákazníckych finančných služieb, európske banky budú pokračovať v naplňaní svojich expanzných plánov formou ďalších akvizícií v regióne.

Trh sa bude postupne konsolidovať i pod vplyvom konkurencie. Je všeobecne známe, že v regióne pôsobí priveľa bánk a tieto spolu s inými finančnými inštitúciami začínajú racionalizovať svoje portfóliá. Odhady niektorých expertov naznačujú, že v najbližších piatich rokoch polovica súčasných subjektov trh opustí.

Napriek tomu, že v roku 2001 praskla bublina Internetu odvetvie výpočtovej techniky sa udržalo celkom dobre. V rebríčku obsadilo tretie miesto s 73 transakciami, čo predstavuje 9% zo všetkých transakcií. Ak zoberieme do úvahy medziročné porovnateľné údaje za Českú republiku, Maďarsko a Poľsko, aktivita v oblasti informačných technológií zaznamenala pokles o 30%, čo bolo iba o niečo menej ako celkový 32%-ný medziročný pokles zaznamenaný vo všetkých sektoroch v týchto troch krajinách. Za povšimnutie stojí nárast domácich transakcií v tomto odvetví zo 48% v roku 2000 na 70% v roku 2001.

I keď si potravinársky priemysel udržal pozíciu medzi top 4 odvetviami, zaznamenal najväčší medziročný pokles spomedzi top 4 odvetví. Počet transakcií sa znížil celkovo o 57% v Českej republike, Maďarsku a Poľsku. Pokles v ostatných troch odvetviach predstavoval 35% alebo menej.

V. Faktory ovplyvňujúce transakcie

Globalizácia

Globálna ekonomika mala vždy vplyv na ekonomiku regiónu, i keď išlo skôr o domino efekt, kde krajiny strednej a východnej Európy stáli na konci radu. S rozvojom regiónu nastáva zblížovanie so západnou Európou a zmeny na západných trhoch sa prejavujú v krajinách strednej a východnej Európy oveľa skôr.

Dôkazom je aj skutočnosť, že v roku 2001 reagovali regionálne trhy fúzií a akvizícií takmer identicky so západoeurópskym trhom. Pokles transakcií v strednej a východnej Európe je možné skôr pripísať globálnemu poklesu ako príčinám spočívajúcim v samotnom regióne, obzvlášť ak sa väčšina transakcií realizovala vo vyspelejších krajinách regiónu, ktoré sú čoraz viac integrované so západnou Európou.

Najväčší pokles aktivít bol zaznamenaný u transakcií s účasťou zahraničného investora. Z 343 transakcií smerujúcich do regiónu sa 64% realizovalo v prvej polovici roka. I keď neboli zaznamenané výrazné rozdiely medzi tretím a štvrtým štvrťrokom, tragické udalosti z 11. septembra bezpochyby otriasli dôverou niektorých zahraničných investorov.

Česká republika, Maďarsko a Poľsko budú v najbližších rokoch najviac zasiahnuté globálnymi trendmi. Už teraz sú aktivity v západnej Európe významným faktorom pre tieto tri trhy, keďže západoeurópske subjekty ich považujú za kľúčové pre svoje paneurópske pôsobenie.

Politická situácia

Politická situácia v krajine je faktorom, ktorý nemožno podceňovať. Neisté výsledky volieb v Bulharsku v polovici roka 2001 spomalili ekonomický rast krajiny a proces privatizácie, čo sú dôležité základné predpoklady fúzií a akvizícií. Čo sa týka Poľska, investori čakali na vývoj situácie až do výsledkov jesenných volieb v roku 2001. Mnohé z privatizačných rozhodnutí v Poľsku sú pozastavené pokým nová vláda opätovne vyhodnotí existujúce možnosti a prehodnotí plány svojich predchodcov.

Na druhej strane má ekonomický rast priamy vplyv na aktivity akvizícií a zlúčení. Ekonomický rast v Rusku v roku 2001 urýchlil konsolidáciu a reorganizáciu priemyselných odvetví, ktorá v uvedenom roku vyústila do početných transakcií.

Konkurencia na trhu

Konkurencia na trhoch strednej a východnej Európy je čoraz silnejšia. Na všetkých trhoch tohto regiónu hľadajú investori možnosť racionalizácie svojho portfólia. Len zriedka prichádzajú noví investori. Napriek očakávanému nárastu akvizícií a zlúčení v Bulharsku, Rumunsku a na Slovensku je vstup nových investorov nepravdepodobný. Rusko, ktoré je v tomto ohľade výnimočné svojou veľkosťou a prírodnými zdrojmi, je jedinou krajinou v regióne, ktorá by mohla prilákať nových investorov.

Naopak, existujúci investori sa buď zlučujú s konkurenciou alebo racionalizujú svoje portfóliá a opúšťajú trh. Toto platí hlavne pre odvetvie telekomunikácií, verejné služby a finančné služby.

Proces integrácie do Európskej únie

Netreba ani pripomínať, že proces integrácie do Európskej únie bude naďalej veľmi silným katalyzátorom pre fúzie a akvizície v strednej a východnej Európe. Zmeny v legislatíve smerujúce k liberalizácii trhu urýchlia proces privatizácie a racionalizácie, čo bude nevyhnutne viesť k rozdeľovaniu a odčleňovaniu spoločností.

Postup v procese pričleňovania k EÚ vytvára potenciál pre rast transakcií v oblasti fúzií a akvizícií. Toto platí najmä pre východoeurópske krajiny, ktoré doteraz zaostávali v prípravách na členstvo. Príprava na vstup do Európskej únie je skutočne tým faktorom charakteristickým pre región, ktorý by mohol mať výrazný vplyv na trh akvizícií a zlúčení.

Transakcie prevyšujúce hodnotu 100 miliónov USD (podľa hodnoty transakcie)					
Poradie	Transakcia	Investujúca krajina	Cielová krajina	Odvetvie	Približná hodnota (v mil. USD)
1	Telenor nadobudol 74.3% podiel v spoločnosti Pannon GSM, mobilný operátor	Nórsko	Maďarsko	Telekomunikácie	882
2	Matav nadobudol 49% podiel v spoločnosti Westel 900 GSM, mobilný operátor	Maďarsko	Maďarsko	Telekomunikácie	815
3	Spoločnosti v rámci skupiny Tyumen Oil nadobudli 44% akcií spoločnosti Sidanco od Skupiny Interros	Rusko	Rusko	Verejné služby	650
4	Spoločnosti v rámci skupiny Tyumen Oil nadobudli 40% akcií spoločnosti Sidanco od spoločnosti Runicom	Rusko	Rusko	Verejné služby	600
5	Investori v rámci skupiny Sibneft nadobudli 27% akcií Sibneft's od obchodnej spoločnosti Runicom	Rusko	Rusko	Verejné služby	541
6	Vivendi Universal nadobudol majetok telekomunikačnej sekcie Elektrim	Francúzsko	Poľsko	Telekomunikácie	508
7	Celestica nadobudla 100% akcií výrobcu zariadení pre mobilné telefóny SAGEM	Kanada	Česká republika	Telekomunikácie	309
8	Credit Agricole nadobula 75% akcií v Lukas Bank	Francúzsko	Poľsko	Finančné služby	263
9	ING nadobudla 28,8% akcií v Bank Slaski	Holandsko	Poľsko	Finančné služby	249
10	Coca-Cola Hellenic Bottling Company nadobudla jedenásť subjektov Coca-Cola	Grécko	Rusko	Potravinársky priemysel	200
11	Credit Agricole nadobudla 50% akcií v leasingovej spoločnosti Europejski Fundusz Leasingowy	Francúzsko	Poľsko	Finančné služby	173
12	General Motors a EBRD vytvorili joint venture s automobilovým závodom Avtovaz	Spojené štáty americké	Rusko	Výrobný sektor	140
13	Vivendi Universal nadobudla spoločnosť Uproar – počítačové hry	Francúzsko	Maďarsko	Výpočtová technika	140
14	Alfa Group nadobudla 25% akcií VypelCom – celulárne telefóny	Rusko	Rusko	Telekomunikácie	130
15	Big Bank Gdanski nadobudla zvyšných 45% akcií v banke Millennium	Poľsko	Poľsko	Finančné služby	128
16	ING nadobudla 19,7% akcií v Bank Slaski	Holandsko	Poľsko	Finančné služby	122
17	Investori v rámci skupiny Sibneft a ruská skupina Aluminium nadobudli 25% akcií spoločnosti Aeroflot	Rusko	Rusko	Doprava	120
18	Eniro nadobudol 100% podiel v spoločnosti Panorama Polska	Švédsko	Poľsko	Médiá	119
19	Alfa Group nadobudla regionálnu telekomunikačnú sieť Vypelcom-R	Rusko	Rusko	Telekomunikácie	117
20	Alfa Group nadobudla 43,6% akcií v Golden Telecom	Rusko	Rusko	Telekomunikácie	110
21	Yukos Holding odkúpil 25% akcií v dcérskych spoločnostiach stavebnej spoločnosti Kvaerner	Rusko	Nórsko	Stavebníctvo	100